

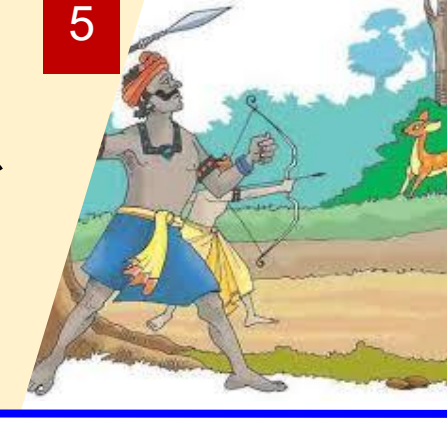
जगतप्रकाशनड्डावर्येण सह अमिलत् बालीवुड अभिनेत्री कङ्कनारणौत पुनः राजनैतिकी चर्चा

संस्कृतप्रतियोगिताः सुसम्पन्नाः, हमीरपुरजनपदेन प्राप्ता विजयवैजयन्ती

अहिंसाभावः मनुष्यम् उद्धरति

एकादृष्टिः

अल्पसंख्यकः अधिकारदिवसः

International
Minority Rights Day
18th December

डॉ नरेन्द्रराणा सिरमौरः

अल्पसंख्यकाधिकारदिवसः भारते अल्पसंख्यकाधिकारदिवसः अल्पसंख्यकसमुदायानाम् अधिकारानां रक्षणार्थं प्रतिवर्षं दिसम्बरमासस्य अष्टादशदिनाङ्के आचर्यते। अवधेयं वर्तते यत् प्रत्येकस्मिन् राष्ट्रे भिन्नाः जातीयभाषिकधार्मिकाः अल्पसंख्याकाः समूहाः सन्ति। भारतस्य संविधानेन सर्वेषां नागरिकानां कृते समानाधिकारः प्रदत्तः अस्ति तथा च भाषावैज्ञानिक-जातीय-सांस्कृतिक-धार्मिक-अल्पसंख्याकानां अधिकाराणां रक्षणार्थं अनेकाः उपायाः स्वीकृताः। अपि च, अनुसूचितजनजातीनां अनुसूचितजातीनां च जनानां सहितं तेषां जाति-संस्कृतेः, समुदायस्य च अपेक्षां विना आर्थिकरूपेण सामाजिकरूपेण वा वंचिताः जनाः सन्ति। अतः अयं दिवसः अल्पसंख्यकसम्बद्धानां विषयाणां तेषां सुरक्षायाश्च विषये जनान् प्रेरयितुं शिक्षितुं च केन्द्रितः अस्ति।

संसद-प्रकरणस्य सम्यक् अन्वेषणं करणीयम् यतोहि एषः गम्भीरः विषयः- मोदी

संसदः सुरक्षामालक्ष्य प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी चिन्ताम् प्रकटीकुर्वन् प्रोक्तवान् यत् एषः गम्भीरः विषयः वर्तते। एकस्मिन् हिन्दीवार्तापत्रिकायाः साक्षात्कारे प्रधानमन्त्री राजनैतिकदलेभ्यः आग्रहं कृतवान् यत् एषः राष्ट्रियसुरक्षायाः विषयः वर्तते इति कारणतः अस्य विषयस्य राजनीतिकरणं न कुर्वन्तु। मोदी अवदत् यत् लोकसभा-अध्यक्षः अन्वेषणस्य आदेशः प्रदत्तवान्। संसदसुरक्षायाम् उल्लङ्घनं दुर्भाग्यपूर्णं दुःखदं च इति वर्णयन् सः अवदत् यत् अन्वेषणसंस्थाः अस्य विषयस्य गहनतया अन्वेषणं कुर्वन्ति। प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना प्रोक्तं यत् संसद-प्रकरणस्य सम्यक् अन्वेषणं करणीयम् यत् पुनः एतादृशी घटना न भवेत्। मोदी अवदत् यत् अपराधिनां घटनासम्बद्धानां तत्त्वानां ज्ञानं महत्त्वपूर्णम् अस्ति। प्रधानमन्त्रिणा विपक्षीदलेभ्यः संसदि रचनात्मक-भूमिकायाः निर्वहणं कर्तुं आग्रहः कृतः यत्

अस्मिन् विषये संसदः वर्तमानसत्रस्य कार्यान्वयनं विगत दिनद्वयपूर्वमेव स्थगितमस्ति। ध्यातव्यमस्ति यत् अस्मिन्नेव पूर्वे गुरुवासरे आयोजिते सत्रे वरिष्ठमन्त्रिभिः संसदः सुरक्षायाः उल्लङ्घनस्य विषयं गम्भीरतापूर्वकं ग्रहीतुं निर्देशः दत्तः सममेव विषयस्य राजनीतिकरणं न कर्तुं संचेतनां अपि अददात्।

परम्पराणां नवीनतया सह संयोजनेन रूढि-नवाचारयोः सन्तुलनं अपि निर्मातव्यम्- राजनाथसिंहः

रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः सशस्त्रसेनानां परम्परां निर्वहयन् स्वीकरणस्य आवश्यकतायाः उपरि बलं प्रदत्तवान्। डुण्डिगल्-नगरस्य वायुसेना-अकादमी-स्थले आयोजिते संयुक्त-स्नातक-परेड-समारोहे नव-आयुक्त-कैडेड-जनानाम् सम्बोधयन् सः अवदत् यत् परम्पराणाम् अनुसरणं महत्त्वपूर्णम् अस्ति परन्तु तेषां नवीनतया सह संयोजनेन रूढि-नवाचारयोः सन्तुलनं अपि निर्मातव्यम्।

विधानसभासत्रम् - काङ्गड़ाजनपदस्य उपेक्षायां तप्यते तपोवनम्, सर्वकारस्य विरुद्धं विपक्षीदलम् सज्जम्

हिमसंस्कृतवार्ता-धर्मशाला।

लोकसभानिर्वाचनात् पूर्वं विधानसभायाः शिशिरसत्रे तीक्ष्णबाणाः प्रहारं कर्तुं गच्छन्ति। विधानसभायां विपक्षदलम् भाजपा काङ्गड़ातः भेदभावस्य विषयेषु धारं ददाति। सत्रात् पूर्वं प्रदर्शनद्वारा भाजपा वातावरणं निर्मास्यति, विधानसभासत्रे हिमाचलप्रदेशस्य केन्द्रीयविश्वविद्यालयस्य ३० कोटिरूप्यकाणां निक्षेपणं, काङ्गड़ा-जनपदस्य दलितराणां (क्रशर) पिधानं कृत्वा विकासे अवरोधं स्थापयितुं च चर्चा भविष्यति, आपदिकेन्द्रतः प्रदत्तायाः आश्रयराशिष्ये सूचना कोविड-बाह्याधारेण नियुक्तानां कर्माचारीणां (Covid outsourced) पुनर्स्थापनस्य विषयः अपि चर्चा भविता। विपक्षी त्रियुण्ड शुल्कं गृह्यते, विमानस्थानक-विस्थापितानां जनानां पुनर्वासं सहितं अन्यविषयेषु धारं ददाति।

विपक्षीदलम् भाजपा अस्मिन् समये विधानसभायाः शिशिरसत्रस्य कृते अधिकं कार्यकर्तृत्वं दर्शयति। आगामिवर्षे लोकसभानिर्वाचनं दृष्ट्वा विपक्षः मुखरः भविष्यति इति विश्वासः अस्ति। हिमाचलप्रदेशविधानसभायाः शिशिरसत्रस्य सज्जता पूर्णतया प्रचलति। उपायुक्तः कांगड़ा डॉ. निपुणजिंदलः सर्वान् विभागान् स्वदायित्वं निर्वोद्धुं निर्दिष्टवान्।

विगतसप्ताहे श्रीनगरस्य वेमिनाक्षेत्रे आरक्षकस्योपरि आक्रमणमालक्ष्य त्रयः आतङ्कवादिनः निगडनं विहितम्

गतसप्ताहे श्रीनगरस्य वेमिनाक्षेत्रे एकस्मिन् आरक्षकस्योपरि आक्रमणमालक्ष्य त्रयः आतङ्कवादिनः निगडनं विहितम्। जम्मू-कश्मीरस्य सैन्यबल- महानिदेशकः आर.आर. स्वैनः प्रोक्तवान् यत् दिसम्बरमासस्य नव दिनाङ्के गृहं प्रत्यागच्छन्त्याः मोहम्मद- हफीज- चक इत्यस्योपरि आतङ्कवादिभिः आक्रमणं कृतम्। एते आतङ्कवादिनः स्थानीय-युवकाः भवन्ति। येषां प्राक्तन् कोऽपि आपराधिकालेखः न भवति। एते स्थानीय-युवकाः शस्त्राणि गृहीत्वा आगच्छन्ति, आक्रमणं कृत्वा, पलायनं कृत्वा सामान्यजीवनं जीवितुं आरभन्ते, तेषां परिचयः काठिन्येन भवति। आरक्षिमहानिदेशकः अवदत् यत् पाकिस्ताने सक्रियः आतङ्कवादी अर्जुमन्द उर्फ हमजा- बुरहानः अस्य आक्रमणस्य योजनां विनिर्मितवान्। सममेव सः दानिश- अहमद- मल्लेन सह सम्पर्कं कृत्वा आरक्षकस्योपरि आक्रमणं कृतवान्।

शीघ्रं पुनर्स्थापितः भवेत् पठानकोट-जोगिंदरनगर रेलवेमार्गः, राज्यसभायां सांसदइंदुगोस्वामी द्वारा विषयः उत्थापितः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

सांसद इन्दुगोस्वामी राज्यसभायां पठानकोट-जोगिन्दरनगर रेलमार्गे यातायातस्य पुनर्स्थापनस्य विषयं उत्थापितवती। अस्य प्रतिक्रियारूपेण केन्द्रीयरेलमन्त्री अश्वनीवैष्णवः सांसद इन्दुगोस्वामी इत्यस्यै अवदत् यत् पठानकोट-जोगिन्दरनगर-रेलमार्गे यातायातस्य पुनर्स्थापनार्थं केन्द्रसर्वकारः प्रयत्नान् कुर्वन् अस्ति। सः अवदत् यत् गतमानसूनकाले ३२ क्रमाङ्कस्य सेतुः प्रक्षालितस्य कारणेन अस्मिन् खण्डे रेलयानानां गतिः स्थगिता आसीत् तथा च पर्वतीयक्षेत्रे तटबन्धस्य अन्ये च संरचनात्मककार्यस्य मानसूनकाले बहु क्षतिः अभवत्। सः अवदत् यत् क्षतिग्रस्तसेतुः अन्येषां च क्षतिग्रस्तानां आधारभूतसंरचनानां पुनर्स्थापनार्थं प्रयत्नाः क्रियन्ते। क्रमशः ३ पृष्ठे

सुभाषितम्

मात्रा समं नास्ति शरीरपोषणं, चिन्तासमं नास्ति शरीरशोषणम्। मित्रं विना नास्ति शरीर तोषणं, विद्यां विना नास्ति शरीरभूषणम्॥

भावार्थ - संतुलित जीवन के समान शरीर का पोषण करने वाला दूसरा नहीं है, चिंता के समान शरीर को सुखाने वाला दूसरा नहीं है, मित्र के समान शरीर को आनंद देने वाला दूसरा नहीं है और विद्या के समान शरीर का दूसरा कोई आभूषण नहीं है।

प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.

पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

इस कार्य को भविष्य में निरन्तर बनाए रखने के लिए आप सभी के सहयोग की आवश्यकता है

वार्षिकसदस्ता-	३०१ ₹
पञ्चवार्षिकी सदस्यता-	११०० ₹
संरक्षकसदस्यता-	५१०० ₹
विज्ञापनसहयोगः(मासिक)-	५०० ₹

आर्थिक सहयोग हेतु हमारा यू.पी.ई कोड स्कैन करें

ऊनायां प्रवासीनां कुटीरेषु अग्रिकाण्डः, अग्रौ महिलाः, तस्याः बालकः, भगिनी च दग्धाः, पतेः स्थितिः गम्भीरा

हिमसंस्कृतवार्ता-ऊना। ऊना-जनपदस्य टाहलीवालस्य औद्योगिकक्षेत्रे बाथुस्थाने शनिवासरे रात्रौ सार्धदशवादनानन्तरं प्रायः पञ्चसु कुटीरेषु प्रज्वलितस्य अग्निना माता, तस्याः नवमासस्य पुत्रः, मातुः पञ्चवर्षीयः भगिनी च जीविताः दग्धाः घटनायां गम्भीररूपेण दग्धायाः महिलायाः पतिं क्षेत्रीयचिकित्सालयात् ऊनातः पीजीआई चण्डीगढं प्रति स्थानन्तरितम् अस्ति। मृताकानां परिचयं सुमित्रा देवी (25), पत्नी विजयशंकरः, तस्याः पुत्रः अंकितः, ग्राम तथा पत्रालयः विसौली हरसा जिला, बदायुं उत्तरप्रदेशः तथा सुमित्रायाः भगिनी पंचवर्षीय नैणा पुत्री लक्ष्मणमातो ग्राम तथा पत्रालयः मानोचक विटोली जिला लखीसराय बिहारम् इति ज्ञातम् अस्ति। सुमित्रायाः पतिः विजयशंकरः गम्भीररूपेण घातितः अस्ति।

प्रारम्भिके अन्वेषणे झुग्गी-वसतिषु अग्नि-कारणं झुग्गी-वसति-अन्तर्गतं भोजनपाकार्थं निर्मितस्य चूल्यां अवशिष्टा स्फुलिङ्गः इति कथ्यते। पुलिसैः त्रयः अपि शवाः स्वनिग्रहे गृहीत्वा शवपरीक्षायै ऊनाक्षेत्रीयचिकित्सालये प्रेषिताः। अस्मिन् प्रकरणे अग्रे कार्यविधिः आरब्धा अस्ति। उक्तः परिवारः कस्य भूमौ निवसति स्म इति अपि पुलिसैः ज्ञायते। उपपुलिसाधीक्षकः मोहनरावतः इत्यनेन उक्तं यत् बाथुबाथडीक्षेत्रस्य एकस्मिन् उद्योगे श्रमिकरूपेण कार्यं कुर्वतः विजयस्य परिवारः यथासाधारणं रात्रिभोजनं कृत्वा निद्रां गतः। तावत् रात्रौ झुग्गी-वसतिः सहसा ज्वालाभिः आक्रान्तः आसीत्। किञ्चित्कालान्तरे एव पञ्चसु झुग्गी-वसतिषु अग्निना अराजकता अभवत्। परिवाराः उद्धारकार्यं आरब्धवन्तः। अग्निशामकस्थानकं टाहलीवालम् अपि जनाः सूचितवन्तः। यावत् अग्निः नियन्त्रितः अभवत् तावत् सुमित्रादेवी, तस्याः नवमासस्य पुत्रः अंकितः, सुमित्रायाः भगिनी नैना च झुग्गी-वसति-अन्तर्गतं जीविताः दग्धाः आसन्। ज्वालाभिः दग्धः विजयः बहिः निष्कास्य प्रादेशिकचिकित्सालये ऊना-नगरं नीतः, ततः सः पीजीआई-इत्यत्र निर्दिष्टः। विजयस्य वक्तव्यस्य अभिलेखः भविष्यति इति उपपुलिसाधीक्षकः अवदत्।

पर्यावरणानुकूल स्वभावेन युक्ताः स्युः विद्यार्थिनः- डॉ जगदीप वर्मा

राजकीय- वरिष्ठ- माध्यमिक- पाठशाला गद्दीधर इत्यस्य लियो इको क्लब, पायनियर एनर्जी क्लब च शनिवारे सततविकासविषये एकदिवसीय- जागरूकता- कार्यशालाम् आयोजितवन्तः। अस्मिन् अवसरे सततविकासाय हरितभविष्याय च ऊर्जाप्रबंधनस्य विभिन्न-प्रवादिषु रणनीतिसु च व्यापकचर्चा कृता। सरदार पटेल विश्वविद्यालयः मंडीतः वनस्पतिविज्ञानविभागस्य सहायक- आचार्य डॉ. जगदीपवर्मा सततविकासः इति विषये विशेषज्ञवार्ताम् अददत्। तेनोक्तं यत् केवलं अयं विकासः एव धरायां मानवस्य अस्तित्वम् सुनिश्चितं कर्तुं सहायको भविष्यति। सः प्रकृतेः प्राकृतिकसंसाधनानां च संरक्षणाय सततविकासस्य महत्त्वं व्याख्यानं दत्तवान्, छात्रान् च स्वदैनिकजीवने पर्यावरण-अनुकूल स्वभावान् आनेतुं प्रोत्साहनमपि दत्तवान्। तदनु अंबुजासीमेंटस्य पूर्व उपमहाप्रबंधकः सतपालसिंहचौहानः सफलजीवननिर्माणविषये प्रेरकं व्याख्यानं प्रस्तुतवान्। तेनोक्तं यत् अस्माभिः जीवने उच्चलक्ष्यानि स्थापनीयानि, स्वकीय- सकारात्मक- विचारशक्तिः, उचितसमयप्रबंधनं कठिनपरिश्रमबलेन च तानि प्राप्तुं च प्रयासः कर्तव्यः। इको क्लबस्य प्रभारी संजयकुमाररांगड़ा क्लबस्य के उद्देश्येषु, क्लबद्वारा च आवर्षम् आयोजित- विभिन्न- गतिविधिषु च संक्षिप्तं प्रतिवेदनं प्रस्तुतवान्। तेन कथितं यत् कार्यक्रमोऽयं विद्यालयस्य प्राचार्यायाः उर्मिलाठाकुर इत्यस्याः कुशलमार्गदर्शने आयोजितः या स्वयमपि समये समये छात्रान् पर्यावरणं, स्वास्थ्यं च प्रति जागरूकान् करोति, विद्यालयं च हरितपरिसरं निर्मातुमपि प्रयत्नशीला अस्ति। अवसरेऽस्मिन् छात्र-छात्राभिः विद्यालयपरिसरं प्लास्टिकमुक्तं कर्तुमपि संकल्पः कृतः। सततविकासे, ऊर्जाप्रबंधने, समयप्रबंधने च आयोजितायां समूहचर्चायां ये छात्राः सोत्साहं प्रतिभागं कृतवन्तः तेभ्यः हिम- विज्ञान- कांग्रेस- एसोशिएशन (एचएससीए) पक्षतः पर्यावरणमित्रस्यूताः आबंटिताः। अयं संगठनः प्रदेशे विज्ञानस्य प्रचारप्रसारे अग्रणी भूमिकायां पंजीकृत संस्था वर्तते। अस्यां कार्यशालायां विद्यालयस्य समस्तशिक्षकाः, गैरशिक्षकाश्चापि उत्साहपूर्वकं भागग्रहणं कृतवन्तः।

जगतप्रकाशनडुवर्येण सह अमिलत् बालीवुड अभिनेत्री कङ्गनारणौत पुनः राजनैतिकी चर्चा

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

बालीवुड अभिनेत्री कङ्गनारणौत कुल्लौ भाजपादलस्य राष्ट्रीयध्यक्षेण जगतप्रकाशनडुवर्येण सह मिलितवती। यद्यपि एतत् शिष्टाचारः इति कथ्यते, परन्तु भाजपादलस्य राष्ट्राध्यक्षस्य कङ्गनया सह अस्याः समागमात् अनेके अर्थाः अनुमानिताः सन्ति। राजनैतिकवृत्तेषु अपि चर्चायाः चक्रम् आरब्धम् अस्ति।

२०२४ तमे वर्षे मण्डीलोकसभासंसदीयक्षेत्रात् दलस्य प्रत्याशी कः भविष्यति इति विषये अद्यापि स्थितिः स्पष्टा नास्ति। बालीवुड अभिनेत्री कङ्गनारणौतः स्वस्य मुक्तकण्ठशैल्याः प्रसिद्धा अस्ति। कङ्गनारणौत रविवसरे प्रातःकाले कुल्लू-नगरस्य गान्धी-नगरस्य भाजपादलस्य राष्ट्रीयध्यक्षस्य निवासस्थानं प्राप्तवती। जे.पी.नड्डा इत्यनेन सह मिलित्वा कङ्गना मनाली-नगरस्य सिमसायां स्वनिवासस्थानं प्रत्यागतवती। कङ्गना अद्यत्वे मनालीनगरे एव तिष्ठति।

गृहात् दूरे, परन्तु भवन्ति प्रसिद्धाः मायानगर्यां हिमाचलीनाम् एकीकरणस्य उपक्रमः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

देशस्य वित्तीयराजधानी मुम्बईमहानगरे हिमाचलीनां विशिष्टसांस्कृतिकपरिचयस्य प्रचारार्थं केचन व्यावसायिकाः हिमाचलस्य मित्राणि मुम्बई-अध्यायः (मुम्बई चैप्टर) आरब्धवन्तः। वस्तुतः मायानगरं मुम्बईमहानगरं ब्रिटिशयुगात् आरभ्य पर्वतीयजनानाम् आकर्षणं चुम्बकवत् आकर्षयति, हिमाचलीजनाः च सिनेमा- व्यापार- व्यापार- व्यावसायिकक्षेत्रेषु बहु नाम, प्रसिद्धिं च अर्जितवन्तः। कङ्गनारणौत, प्रीति जिन्टा, अनुपम खेर इत्यनेन सह अनेके हिमाचलीजनाः कला, व्यापारादिषु व्यवसायेषु उच्चपदं प्राप्तवन्तः, परन्तु अद्यपर्यन्तं मायानगर्यां निवसतां हिमाचलीनां एकीकरणाय कोऽपि गम्भीरः प्रयासः न कृतः। हिमाचलस्य मित्राणां मुम्बई अध्यायस्य संस्थापकः समीर सूदः कथयति यत् महानगरेषु हिमाचलीजनाः महता सम्मानेन आदरेण च दृश्यन्ते, परन्तु व्यक्तिगतप्रतिष्ठां प्राप्तुं विहाय हिमाचलीजनाः कदापि सामूहिकरूपेण स्वस्य अद्वितीयप्रतिबिम्बस्य निर्माणस्य प्रयासं न कृतवन्तः, यतोहि मुम्बई इत्यादिमहानगरेषु अधिकांशजनानां हिमाचलीभोजनस्य, संस्कृतेः, सभ्यतायाः, शिष्टाचारस्य च विषये अवगमनं नास्ति, यदा तु तेषां मनसि हिमाचलस्य स्वच्छप्रतिमा वर्तते शिमलानगरस्य केन्द्रीयविद्यालये अध्ययनं कृतवान् समीरसूदः मुम्बईनगरस्य प्रतिष्ठितसंस्थायाः होटेलप्रबन्धनविषये स्नातकोत्तरशिक्षां सम्पन्नवान् अधुना मुम्बईनगरस्य प्रतिष्ठितहोटल लीलापैलेस इत्यस्मिन् महाप्रबन्धकस्य प्रतिष्ठितपदे कार्यं कुर्वन् अस्ति। समीरसूदः कथयति यत् पुरातनकाले यत्र अधिकांशः पर्वतीययुवकाः वाहनचालनस्य, गृहकार्यस्य, होटलेषु परिचारकस्य इत्यादीनां अन्वेषणार्थं मुम्बईनगरम् आगच्छन्ति स्म, येन परिवारस्य आजीविका सुनिश्चिता भवति, परन्तु अधुना अधिकांशः युवकाः अतिशिक्षिताः जनाः सन्ति ये निगमक्षेत्रे व्यवसायं इच्छन्ति तथा च केचन अन्यनगरेभ्यः मुम्बईनगरं प्रति स्थानान्तरणं अपि प्राप्नुवन्ति।

हिमाचलीयुवकाः अनेकेषु बृहत् बहुराष्ट्रीयकम्पनीषु उच्चपदं धारयन्ति अधुना यदि कोऽपि हिमाचलीयुवकः रोजगारादिसंकटस्य प्रत्यक्षीकरणं करोति तर्हि सर्वे मिलित्वा तं अस्मात् संकटात् बहिः आनेतुं प्रयतन्ते। एतदतिरिक्तं ते स्वक्षेत्रस्य व्यञ्जनानाम्, उत्सवानाम् इत्यादीनां विषये सूचनां अपि सहकुर्वन्ति, येन परस्परं भावनात्मकं बन्धनं वर्धते। सः कथयति यत् समयस्य, दूरस्य च अभावात् अधुना यावत् अधिकांशः सभाः अन्तर्जालद्वारा आयोजिताः सन्ति, परन्तु भविष्ये सर्वान् जनान् केन्द्रबिन्दौ सङ्गृहीतुं प्रयत्नाः भविष्यन्ति। सः मन्यते यत् अस्य प्रयासस्य सकारात्मकं परिणामं प्राप्तम्, यत् हिमाचलस्य मुम्बईनगरस्य प्रवासीहिमाचलीनां च कृते लाभप्रदं सिद्धं भविष्यति।

हिमाचल-संस्कृत-अकादम्या बिलासपुरे आयोजिता: राज्यस्तरीया: संस्कृतप्रतियोगिता: सुसम्पन्नाः, हमीरपुरजनपदेन प्राप्ता विजयवैजयन्ती

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। हिमाचलसंस्कृत- अकादमी हिमाचलसर्वकारः शिमलाद्वारा द्विदिवसीयाः राज्यस्तरीयाः विद्यालयीयाः संस्कृतप्रतियोगिताः बिलासपुरजनपदस्य कृषकभवनस्य सभागारे आयोजिताः। अस्यां राज्यस्तरीयप्रतियोगितायां सम्पूर्णस्य हिमाचलस्य जिलास्तरे प्रथमस्थानं प्राप्तवन्तः प्रतिभागिनः भागं स्वीकृतवन्तः। अस्यां राज्यस्तरीयप्रतियोगितायां संस्कृतं समावेशितम् आसीत् भाषणप्रतियोगिता, संस्कृतगीतप्रतियोगिता, श्लोकोच्चारणप्रतियोगिता, मन्त्रपाठः च। अस्मिन् कार्यक्रमे कनिष्ठ-वरिष्ठवर्गस्य छात्राणां मध्ये स्पर्धा अभवत्। अस्यां राज्यस्तरीयप्रतियोगितायां प्रथमदिवसे उपनिदेशकः उच्चशिक्षा जोगिन्द्रसिंहरावः मुख्यातिथिः आसीत्, अध्यक्षतां डॉ. प्रेमलालगौतमः सेवानिवृत्तः प्राचार्यः अकरोत्। समापनसमारोहस्य मुख्यातिथिः अतिरिक्त- शिक्षानिदेशकः उच्चतरशिक्षानिदेशालयः कुलदीवरावः आसीत्। सत्रस्य अध्यक्षता प्रोफेसर लेखरामशर्मा, प्रो. गणेशदत्तभारद्वाजः अकुरुताम्। मुख्यातिथिरूपेण उपस्थितः अतिरिक्त- शिक्षानिदेशकः छात्रान् सम्बोधयता अवदत् यत् भवद्भिः स्वविज्ञानस्य, ज्ञानस्य, स्वास्थ्यस्य, मूल्यानां च कृते विश्वस्तरीयभाषाणां अध्ययनं करणीयम् इति। अध्यक्षः स्वभाषणे छात्रान् सम्बोधयता अपि अवदत् यत् संस्कृति-सभ्यतायाः, मूल्यानां, शिष्टाचारस्य च प्रवर्धनार्थं संस्कृते वर्तमानानाम् प्राचीनशास्त्राणां विषये ज्ञानं प्राप्तुम् अस्माभिः संस्कृतस्य अध्ययनं करणीयम्। अधुना इस्रो, नासा इत्यादिषु शोधसंस्थासु अपि संस्कृतं स्वीक्रियते। सः अपि अवदत् यत् संस्कृतस्य भविष्यं उज्वलम् अस्ति, अतः संस्कृतस्य इष्टं ज्ञानं प्राप्तुं संस्कृतस्य अध्ययनं करणीयम्। अन्ततः विविधस्पर्धासु। प्रथमं, द्वितीयं तृतीयं स्थानं सुरक्षितं कुर्वन्तः छात्राः तथा चतुर्थस्थानं प्राप्ताः प्रतिभागिनः प्रमाणपत्रैः स्मृतिचिह्नैः च सम्मानिताः। हिमाचल-संस्कृत-अकादम्याः सचिवः डॉ. केशवानन्दकौशलः सर्वेषां विशिष्टातिथीनां विदुषां च स्वागतम् अकरोत्। सर्वविधासु प्रतियोगितासु हमीरपुरजनपदेन सर्वाधिकाः सप्तपुरस्काराः प्राप्ताः। अतः संस्कृतप्रतियोगितानां विजयवैजयन्ती पुरस्कारः हमीरपुरजनपदाय प्रदत्तम्। अयं पुरस्कारः उपनिदेशककार्यालये शोभितः भविष्यति।

विजेतृणां सूची

श्लोकोच्चारणम् (कनिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. शोभाकुमारी,	बिलासपुरम्,	प्रथम
२. मुस्कान,	सोलनम्,	द्वितीय
३. रुचिशर्मा,	हमीरपुरम्,	तृतीयम्
४. कार्तिकेयः,	शिमला	चतुर्थम्

श्लोकोच्चारणम् (वरिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. रिमझिम,	हमीरपुरम्,	प्रथम
२. रुपाली,	मण्डी,	द्वितीय
३. निधि शर्मा,	बिलासपुरम्,	तृतीयम्
४. श्रुति ठाकुर,	चम्बा,	चतुर्थम्

संस्कृतगीतिका (कनिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. सूजल,	हमीरपुरम्,	प्रथम
२. मन्नत,	सोलनम्,	द्वितीय
३. रीतिका,	बिलासपुरम्,	तृतीयम्
४. हर्षितः,	शिमला,	चतुर्थम्

संस्कृतगीतिका (वरिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. अंकिता ठाकुर,	बिलासपुरम्,	प्रथम
२. प्रीति चौधरी,	हमीरपुरम्,	द्वितीय
३. राधिका देवी,	सिरमौरम्,	तृतीयम्
४. मिताली,	सोलनम्,	चतुर्थम्

मन्त्रोच्चारणम् (कनिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. ईशान्तशर्मा,	सिरमौरम्,	प्रथम
२. अनन्या शर्मा,	ऊना,	द्वितीय
३. मुस्कान,	मण्डी,	तृतीयम्
४. हर्षः,	हमीरपुरम्,	चतुर्थम्

मन्त्रोच्चारणम् (वरिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. मन्नत,	हमीरपुरम्,	प्रथम
२. सूर्याश,	शिमला,	द्वितीय
३. रुद्राक्षः,	ऊना,	तृतीयम्
४. पल्लवी,	बिलासपुरम्,	चतुर्थम्

संस्कृतभाषणम् (कनिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. दिव्यांशी,	काङ्गड़ा,	प्रथम
२. अदिति ठाकुर,	चम्बा,	द्वितीय
३. क्षीरिन,	हमीरपुरम्,	तृतीयम्
४. लक्षिता,	सिरमौरम्,	चतुर्थम्

संस्कृतभाषणम् (वरिष्ठवर्गः)

क्र. नाम	जनपद	स्थानम्
१. पलाक्षी शर्मा,	सोलनम्,	प्रथम
२. समायरा ठाकुर,	सिरमौरम्,	द्वितीय
३. अन्तरा शर्मा,	बिलासपुरम्,	तृतीयम्
४. समीक्षा,	मण्डी,	चतुर्थम्

रुद्रप्रयागजनपदे "कालिदासस्य जन्मभूः" विषयेऽस्मिन् विद्वद्भिः प्रस्तुतम् अन्तर्जालीय- व्याख्यानम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुलदीपमैन्दोला, रुद्रप्रयाग। उत्तराखण्डसंस्कृताकादम्या, प्रतिवर्षं संस्कृतभाषायाः प्रसाराय, संरक्षणाय, च अन्तर्जालमाध्यमेन संस्कृतव्याख्यानमालाम् आयोज्यते। तस्याम् एव श्रृङ्खलायां अस्मिन् वर्षे अपि महाकविकालिदास- जयन्तीमास- महोत्सवान्तर्गतम् अन्तर्जालीय- संस्कृतव्याख्यानम् आयोजितम्। आयोजनं १३ जनपदेषु महता अत्युत्साहेन आयोज्यते, तस्मिन् एव क्रमे रुद्रप्रयागजनपदे १४ दिसम्बर २०२३ दिनाङ्के संस्कृतव्याख्यानमाला आयोजिता, कार्यक्रमस्य रूपरेखा गुप्तकाशीतः जनपदसंयोजकः डॉ. गणेशभागवतः सहायकप्राध्यापकः, रा. महा. गुप्तकाशी, कार्यक्रमस्य रूपरेखां निर्माय "कालिदासस्य जन्मभूः" विषयेऽस्मिन् विद्वज्जानान् संगोष्ठ्याम् आमंत्रितं कृतवान्। कार्यक्रमस्य अध्यक्षता प्रो. प्रतापसिंहजंगवाणः प्राचार्यः, रा. महा. गुप्तकाशीरुद्रप्रयागतः कार्यक्रमस्य आरम्भस्य अनुमतिं दत्त्वा स्ववक्तव्ये कार्यक्रमस्य मार्गदर्शनं कुर्वन् आशीर्वादं दत्तवान्। कार्यक्रमस्य आरम्भः वैदिक-आह्वानेन कृतः, वैदिक-आह्वानं आचार्य- परमेश उनियालेन कृतम्, तदनन्तरं कार्यक्रमस्य विशेषातिथिः सन्तोषकुमारमहोदयः प्रधानाचार्यः रा. इ. का. सिल्पाटा स्वाशीर्वचांसि दत्तवान्। तदनन्तरं प्रो. विश्वनाथखालीमहोदयः अपि शुभकामनाभिः स्वस्य बहुमूल्यं समयं दत्तवान्, कार्यक्रमस्य मुख्यातिथिः, संस्कृतमहाविद्यालयमण्डलस्य प्राचार्यः डॉ. जनार्दनप्रसाद नौटियालः अपि संस्कृतभाषायाः उदयसम्बद्धानां शास्त्राणां विषये महाकविकालिदासस्य जन्मभूविषये च स्वमतं प्रस्तुतवान्। कालिदासजन्मभोस्मारकसमितिकाव्यस्य मुख्यवक्ता, महासचिवरूपेण च उपविष्टस्य आचार्यसुरेशानन्दगौडः इत्यस्य वचनेन सर्वेषां हृदयं प्रसन्नं जातम्, तेन महाकविकालिदासस्य जन्मस्थानस्य कविल्लायाः अनेकानि प्रमाणानि प्रदत्तानि च क्रियमाणस्य कार्यस्य विषये अवगतं कृतवान्, राज्यसंयोजकमहोदयः हरीशगुरुरानीवर्यः अपि स्मारितवान् यत् कालिदासग्रन्थेषु उत्तराखण्डस्य वर्णनम् अधिकं विद्यते। कविल्ला कालिस्थानम् अपि कालिदासस्य जन्मभूविषये विद्वद्भिः सूनिश्चितं कृतम्। तैः सर्वेभ्यः शुभकामनाः वितरिताः। जिलासंयोजकः महोदयः सर्वेभ्यः धन्यवादं दत्तवान्। सञ्चालनं केशवबिजलवाणवर्येण कृतम्। अन्तिमे शान्तिमन्त्रेण संगोष्ठ्याः समापनं सञ्जातम्।

शीघ्रं पुनर्स्थापितः भवेत् पठानकोट-जोगिंदरनगर रेलवेमार्गः,

तस्मिन् एव काले जलशक्तिविषये केन्द्रीयराज्यमन्त्री विश्वेश्वरदुडुः राज्यसभायां सांसद इन्दुगोस्वामी इत्यस्यै अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशसर्वकारेण पोङ्गजलबन्धात्, पार्वती ३ जलबन्धात्, पण्डोहजलबन्धात्, मलाणाजलबन्धात् च आकस्मिकरूपेण जलस्य विमोचनार्थं उच्चतरं प्राधिकरणं नियुक्तम् अस्ति मानसूनऋतौ अधमक्षेत्रेषु व्यापकविनाशं जातम्, अस्य घटनायाः विस्तृतजागृतिं कर्तुं तथा च आकस्मिकरूपेण जलस्य मुक्तिकारणानां पृष्ठतः कारणानां विषये च स्तरीयसमित्याः गठनं कृतम् अस्ति। अस्याः समित्यै पूर्वसचेतावनाव्यवस्थायाः कार्यक्षमतायाः, जलबन्धस्य, द्वारस्य च संचालनस्य च समीक्षां कर्तुं जलबन्धप्रबन्धनेन आज्ञापितः आसीत्। एषा समितिः २०२३ तमस्य वर्षस्य अक्टोबर्-मासस्य १६ दिनाङ्कात् अक्टोबर्-मासस्य २१ दिनाङ्कपर्यन्तं विभिन्नानां जलबन्धपरियोजनानां भ्रमणं कृत्वा राज्यसर्वकाराय विस्तृतं प्रतिवेदनं प्रदत्तवती अस्ति। नागरिकविमाननराज्यमन्त्री जनरल् डॉ. वी.के.सिंहः राज्यसभायां सांसद इन्दुगोस्वामी इत्यस्यै अवदत् यत् केन्द्रसर्वकारेण हिमाचलप्रदेशस्य मण्ड्यां, राजस्थानस्य अलवरे, मध्यप्रदेशस्य सिङ्गरौली, केरलस्य कोट्टयम्, उड़ीसायाः पुर्च्या च हरितक्षेत्रविमानस्थाननिर्माणस्य स्थलनिष्कासनस्य अनुमोदनं प्रदत्तमस्ति। सः अवदत् यत् केन्द्रसर्वकारेण देशे २१ नूतनानां हरितक्षेत्रविमानस्थानकानां स्थापनायै सिद्धान्ततः अनुमोदनं दत्तम्।

द्वितीय- जनपदीय- संस्कृतछात्र- क्रीडाप्रतियोगितानां भव्यः शुभारम्भः

स्वामीदर्शनानन्द- गुरुकुलमहाविद्यालयस्य ज्वालापुरस्य दलेन ४०-४ श्रृंखलायां विजयः प्राप्तः ८०० मीटर धावने नरेन्द्र डुडरियालः वरिष्ठवर्गे देवांशः कनिष्ठवर्गे प्रथमः

हिंसंस्कृतवार्ता:- कुलदीपमैन्दोला, हरिद्वारम्।

स्वामीदर्शनानन्द- गुरुकुलमहाविद्यालये ज्वालापुरे, हरिद्वारे परिसरे सर्वजिला-संस्कृतविद्यालय/ महाविद्यालयद्वारा "द्वितीय- हरिद्वारजिलास्तरीय-संस्कृतछात्रक्रीडाप्रतियोगिता- 2023" प्रारम्भा। यत्र प्रथमदिनस्य शुभावसरे उत्तराखण्ड-संस्कृत- विश्वविद्यालयस्य कुलपतिः डॉ. दिनेशचन्द्रशास्त्री, संस्कृतनिदेशालयस्य निदेशकः एस. पी. खाली, वैदिकशोधसंस्थानस्य अध्यक्षः स्वामी मित्रदेवः, सहायकनिदेशकः डॉ. वाजश्रवा आर्यः पतंजलिगुरुकुलस्य प्राचार्यः स्वामी ईशदेवः स्वामी दर्शनानन्दः गुरुकुलस्य आचार्यः स्वामी आदित्यदेवः, स्वामीनारायणदेवः स्वामी विरक्तदेवः, स्वामी संकल्पदेवः, स्वामी सनातनदेवः, संस्थायाः मुख्याधिष्ठाता क्षेत्रपालसिंहचौहानः, उत्तराखण्ड- संस्कृत-अकादम्याः शोधाधिकारी डॉ. हरीशचन्द्रगुरुरानी, कार्यक्रमसंयोजकः डॉ. नवीनपन्तः, डॉ. प्रकाशजोशी, आचार्यः पं. हेमन्ततिवारी, असीमकुमारः आदयः महानुभावाः दीपं प्रज्वाल्य कार्यक्रमस्य शुभारम्भं कृतवन्तः।

अवसरेऽस्मिन् संस्थायाः उपमन्त्री अनिलगोयलः, पूर्वमुख्यनिदेशकः डॉ. यशवंतसिंहचौहानः, संस्थायाः उपाध्यक्षः अजयः नंबरदार इत्यादयः गणमान्याः कार्यक्रमस्य शोभां वर्धितवन्तः। अस्मिन् अवसरे गुरुकुलस्य छात्रैः स्वागतगीतं,

गीतापाठं, योगप्रदर्शनं च कृतम्। कार्यक्रमस्य मुख्यातिथिः वैदिकशोधसंस्थायाः अध्यक्षः स्वामी मित्रदेवः उक्तवान् यत् क्रीडायाः यथा अधिकं मनोरञ्जनं भवति तथा मनुष्यः मानसिकतया शारीरिकतया च स्वस्थः भवति।

कार्यक्रमस्य विशेषातिथिः संस्कृतनिदेशालयस्य निदेशकः च एस. पी. खाली अवदत् यत् संस्कृतस्य अध्ययनेन सह क्रीडा छात्राणां सर्वतोन्मुखविकासे अपि सहायकं भवति। कार्यक्रमस्य अध्यक्षतां कुर्वन् उत्तराखण्ड संस्कृतविश्वविद्यालयस्य कुलपतिः प्रो. दिनेशचन्द्रशास्त्री इत्यनेन उक्तं यत् क्रीडा अस्माकं जीवनस्य अभिन्नः भागः अस्ति। हरिद्वार-जिला- स्तरीय- संस्कृत- छात्र- प्रतियोगितायाः आयोजकाः, संस्कृत- शिक्षानिदेशकः एस. पी. खाली, सहायकनिदेशकः डॉ. वजश्रवा आर्यः च अभिनन्दनपात्राः सन्ति, ये महाविद्यालय- परिसरमध्ये विविधक्रीडाप्रतियोगितानाम् आयोजनं कृत्वा संस्कृतछात्राणां मध्ये क्रीडां प्रति रुचिं जनितवन्तः।

क्रीडायां विजयः पराजयः च क्षणाय एव, परन्तु जीवने ऊर्जा आजीवनं स्थास्यति इति सुनिश्चित्य क्रीडा आवश्यकी अस्ति- "आचार्यबालकृष्णः"

द्वितीयदिवसावसरे पतंजलियोगपीठन्यासस्य महासचिवः आचार्यः बालकृष्णमहाराजः क्रीडकान् अभिनन्दितवान्। आशीर्वादं दत्त्वा सः अवदत् यत् क्रीडायां विजयः पराजयः च क्षणाय एव, परन्तु जीवने ऊर्जा आजीवनं स्थास्यति इति सुनिश्चित्य क्रीडा आवश्यकी। क्रीडकानां प्रदर्शनं आश्चर्यजनकं रोमाञ्चकं च आसीत्। अस्माकं क्रीडकाः संस्कृतक्षेत्रे अपि च क्रीडाक्षेत्रे विजयी भवन्तु।

करवर्धिनी इत्यस्य अन्तिमक्रीडा जगद्गुरु श्रीचन्द्रसंस्कृतमहाविद्यालयस्य स्वामीदर्शनानन्द-गुरुकुल- महाविद्यालयस्य ज्वालापुरस्य च मध्ये अभवत् यस्मिन् स्वामीदर्शनानन्द-गुरुकुल- महाविद्यालयस्य ज्वालापुरस्य दलेन ४०-४ श्रृंखलायां विजयः प्राप्तः।

कबड्डीक्रीडायाः निर्णायकाः भरतभूषणमहोदयः, मनोजकुमारमहोदयः च आसन्। अस्मिन् अवसरे सर्वेषां संस्कृतविद्यालयानाम् प्राचार्याः, शिक्षकाः, छात्राः च उपस्थिताः आसन्। सहायकनिदेशकः डॉ. वजश्रवा आर्यः अवदत् यत् शेषक्रीडाप्रतियोगिता अपि श्वः १७ दिसम्बर दिनाङ्के भविष्यति, पुरस्कारवितरणं अपराह्णे २ वादनात् सम्भूयते।

वरिष्ठवर्गे ८००मीटर धावने ऋषिकुल- विद्यापीठ- ब्रह्मचर्याश्रम- संस्कृतमहाविद्यालयस्य प्रतियोगी छात्रः नरेन्द्र डुडरियालः प्रथमः, स्वामीदर्शनानन्द- गु. म. वि. ज्वालापुरस्य प्रतियोगी छात्रः वंशः द्वितीयः, स्वामी दर्शनानन्द गु. म. विद्यालयस्य प्रतियोगी छात्रः सत्री तृतीयः स्थानं प्राप्तवन्तः। कनिष्ठवर्गे ८०० मीटर धावने स्वामीदर्शनानन्द- गुरुकुल- महाविद्यालयज्वालापुरस्य प्रतियोगी छात्रः देवांशः प्रथमः स्वामीदर्शनानन्द- गुरुकुल- महाविद्यालयज्वालापुरस्य प्रतियोगी छात्रः शिवमः द्वितीयः, ऋषिकुलविद्यापीठब्रह्मचर्याश्रमस्य प्रतियोगी छात्रः दीपांशु खन्तवालः तृतीयस्थानं प्राप्तवन्तः। द्वितीयदिवसेऽपि हस्तकन्दुकप्रतियोगिता प्रचलन्ती एव आसीत्। यस्य परिणामः अग्रिमदिवसे प्रकाश्यते।

जनपदस्तरीयक्रीडाप्रतियोगितासु स्वामी शम्भुदेव सं. म. विद्यालयः, उदासीन सं. म. विद्यालयः, भोलागिरी सांगवेद सं. म. विद्यालयः, श्रीजगद्गुरु श्रीचन्द्र सं. म. विद्यालयः, श्रीजगदेवसिंह सं. म. विद्यालयः, श्रीनिर्मलसंस्कृतमहाविद्यालयः स्वामी दर्शनानन्द गु. म. वि., ऋषिकुलविद्यापीठसंस्कृत महा. गरीबदासीयसाधु सं. म. वि., श्री भारतीयसंस्कृतविद्यालयः, श्री चेतनज्योति सं. म. वि., ऋषिसंस्कृतमहाविद्यालयः, श्रीगीतासंस्कृत उ. म. वि., श्रीरामानुज श्रीवैष्णव सं. म. वि., श्रीगुरुमण्डलाश्रम सं. म. वि. आदयः संस्कृतशिक्षणसंस्थाः प्रतिभागं कृतवन्तः। क्रीडाप्रतियोगितानां कार्यक्रमस्य सफलसंचालनं डॉ. नवीनपन्तः, डॉ. प्रकाशचन्द्रजोशी च संयुक्तरूपेण कृतवन्तः। अवसरेऽस्मिन् समस्तसंस्कृतविद्यालयानां प्राचार्याः, आचार्याः, शिक्षकगणाः, छात्राश्च उपस्थिताः आसन्।

त्रिस्पर्धानां श्रृंखलायाः प्रथमस्पर्धायां भारतेन दक्षिण अफ्रीका देशः अष्टस्तोभैः पराजितः

हिंसंस्कृतवार्ता:- कामेश्वर शर्मा

त्रिस्पर्धानां श्रृंखलायाः प्रथमस्पर्धायां भारतेन दक्षिण अफ्रीका देशः अष्टस्तोभैः पाजितः। दक्षिण अफ्रीका देशः आदिले फेहलुकवायो ३३, तथा टोनी डी ज़ोरज़ी २८ इत्यनयोः साहाय्येन २७.३ कन्दुकक्रेषु दश स्तोभानौ ११६ धावनांकान् अर्जितवान्। भारत पक्षतः अर्शदीप सिंह ५, आवेश खान ४ तथा कुलदीप यादवः १ स्तोभं गृहीतवन्तः। लक्ष्यप्राप्तिक्रमे भारतेन साई सुदर्शन इत्यस्य अविजित ५५*, श्रेयस अय्यर इत्यस्य ५२ साहाय्येन १६.४ कन्दुकक्रेषु एव लक्ष्यं प्राप्तम्। अर्शदीप सिंहः स्पर्धा पुरुषः चयनितः।

अमिताभ बच्चनः 'केबीसी' इत्यस्य एकस्य प्रकरणस्य कृते ७.५ कोटिरूप्यकाणि गृह्णाति

वार्ताहरः - जगदीश डाभी

मुम्बई ।

बॉलीवुड-महानायक-अमिताभ बच्चनः सम्प्रतिः केबीसी अर्थात् 'कौन बनेगा करोडपति श्रृंखला - १५' इत्यस्य आतिथ्यं कुर्वन् दृश्यते। अमिताभः बहुवर्षेभ्यः अस्य 'कार्यक्रम' इत्यस्य आतिथ्यं करोति। शाहरुखः अपि अस्य 'कार्यक्रम-शो' इत्यस्य आतिथ्यं कृतवान्। परन्तु अद्यत्वे अयं कार्यक्रमः अमिताभबच्चन इति नाम्ना एव प्रसिद्धः अस्ति। अस्मिन् कार्यक्रम-मध्ये अमिताभः न केवलं प्रतियोगिभिः सह क्रीडां करोति अपितु प्रभावशाली वार्तालापमपि करोति, यत् प्रेक्षकाणां बहु रोचते। अमिताभः 'कार्यक्रमः' इत्यास्मिन् स्वस्य व्यक्तिगत-व्यावसायिक-जीवनेन सह सम्बद्धानि कथानि अपि कथयति। अद्यैव अमिताभस्य पौत्रः अगस्त नन्दा कार्यक्रम-इत्यास्मिन् भागं गृहीतवान्। अस्मिन् काले अगस्तः स्वमातृपितामहं सुलभप्रश्नान् पृच्छितुं पृच्छति। पौत्रात् एतत् श्रुत्वा अमिताभः विनोदेन वदति यत् 'नानु-बानु' इति अत्र कार्यं न करिष्यति इति। कार्यक्रम-काले अमिताभस्य एतादृशानि विनोदपूर्णानि वार्तालापानि द्रष्टुं जनाः रोचन्ते। भवद्भ्यः वदामः यत् अमिताभबच्चनः यथा कार्यक्रम-उत्कृष्टम् करोति तथा सः अपि तथैव शुल्कं गृह्णाति। केवलं एकस्य प्रकरणस्य कृते ते कोटिरूप्यकाणि गृह्णन्ति इति ज्ञात्वा भवन्तः आश्चर्यचकिताः भविष्यन्ति। वार्तानुसारम् अमिताभबच्चनः केबीसी इत्यस्य एकस्य प्रकरणस्य शुल्करूपेण ७.५ कोटिरूप्यकाणि गृह्णाति।

अहिंसाभावः मनुष्यम् उद्धरति

नारदपुराणे कयोश्चन दम्पत्योः एकः प्रसङ्गः आयाति। पतिः प्रतिदिनम् आखेटे रतः। सः वने विचरतः बहून् पशून् हतवान्। पत्युः अनेन पशुहिंसाजन्येन कार्येण पत्नी नितरां खिन्ना अभवत्। सा धर्मपरायणा, सुशीला च नारी आसीत्। तस्यै पतिकार्यं सर्वथा नारोचत्। तस्मात् सा अहिंसावृत्तिं धारणाय नानाज्ञानसम्बद्धेन वचनेन तमुद्दिश्य प्रबोधयितुम् आरब्धवती।

स्वामिन्! एतां निर्बोधपशूनां हिंसां परित्यज्य भगवतः जनार्दनस्य आराधना क्रियताम्। पशुहिंसाकार्यं न कदापि

न्यायोचितं कार्यं भवितुमर्हेत्, अपितु अनेन अपराधेन परिणामे नरकयातना हि भोक्तव्या भवेत् भवता। अतः इतः परं केवलं भगवद्भजनं क्रियताम्। पुराणेषु कथ्यमानमस्ति यत् 'अहिंसा परमो धर्मः' इति। यः हिंसायां प्रवृत्तः भवति, तस्य समस्तधर्मः निरर्थकः भवति।

स्वामिन्! विद्वद्भिः जीवहिंसा षड्विधा उक्ता। प्रथमः हिंसकः सः, यः हिंसार्थम् अनुमोदनं करोति। एवं द्वितीयः, यः प्राणिनं हन्ति। तृतीयः, यः विश्वासम् उत्पाद्य प्राणिनं मृत्युजाले पातयति। चतुर्थः, यः मृतप्राणिनः मांसं भुङ्के। पञ्चमः, यः मांसं पक्त्वा प्रस्तोति। तथैव षष्ठः हिंसकः सः, यः तन्मांसं खादनाय परिवेषयति चेति। एते सर्वेऽपि हिंसकाः स्युः। विद्वान् पुरुषः सर्वदा हि हिंसायुक्तं धर्मम् अधर्मं हि कथयति। मनुष्यस्य दयाभावः हि श्रेष्ठः। अत एवाहं भवतः हितार्थं हि वारं वारं पशुहिंसाकार्यं त्यक्तुं भवन्तं बोधयन्त्यस्मि। अतः तत्कार्यं सर्वथा परित्यज्यताम्, एवञ्च संप्रति पशवः कृपया रक्ष्यन्ताम् इति।

वस्तुतः नारी लक्ष्मीस्वरूपिणी भवति। तस्याः प्रबोधनेन पतिः अचिरेण सर्वविधहिंसातः निवृत्तः अभवत्, भगवद्भजने च प्रवृत्तः जातः इति, शुभम्।

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

हरियाणाराज्ये संस्कृतभारत्याः प्रान्तगोष्ठी जाता

संस्कृतभारती हरियाणा (न्यासः) द्वारा करनालस्थे विवेकानन्दविद्यालये प्रान्तगोष्ठी दिसम्बरमासस्य 16-17 दिनाङ्कयोः अभवत्। कार्यक्रमस्य शुभारम्भः दीपप्रज्वलनेन अभवत्। दीपप्रज्वलनसमये अखिलभारतसहस्रघटनमन्त्री श्रीमान् जयप्रकाशगौतमः उपस्थितः आसीत्। अस्मिन् अवसरे वैदिकमन्त्राणाम् उच्चारणमभवत्। तदनन्तरं सरस्वती वन्दना ध्येयमन्त्रः च अभवत्। अतिथीनां परिचयः प्रान्तसहमन्त्रिणा भूपेन्द्रशर्मणा कारितः। गोष्ठी-प्रास्ताविकं प्रान्तमन्त्रिणा प्रमोदशास्त्रिणा प्रस्तुतम्। मञ्चसञ्चालनं प्रान्तप्रचारप्रमुखेण

सतेन्द्रकुमारेण कृतम्। तदनन्तरम् अग्रिमसत्रे अखिलभारतसहस्रघटनमन्त्री श्रीमान् जयप्रकाशः दायित्वबोधः इति विषयम् अवलम्ब्य कार्यकर्तृन् बोधितवान्। महोदयस्य उद्बोधनेन सर्वेऽपि कार्यकर्तारः प्रेरिताः, उत्साहिताः, ऊर्जावन्तः अग्रे संस्कृतकार्याय सिद्धाश्च अभवन्। तदनन्तरम् विभागशः गोष्ठी अभवत्। तत्र प्रत्येकं विभागे किं किं कार्यं जातम्। जनपदसम्मेलनम् प्रबोधवर्गः च इत्यादिविषयेषु विस्तरेण चर्चा अभवत्। द्वितीयदिवसे प्रातः स्मरणम्, पञ्चाङ्गम् ऐक्य-मन्त्रेण दिनस्य शुभारम्भः अभवत्। तदनन्तरम् अग्रिमसत्रे विभागप्रमुखैः आयामप्रमुखैश्च स्व-स्वविभागस्य स्व-स्वायामस्य वृत्तं प्रस्तुतम्। तत्पश्चात् क्षेत्रसङ्घनमन्त्रिणा श्रीमता नरेन्द्रकुमारेण सत्रं स्वीकृतम्। तस्मिन् सत्रे नरेन्द्रमहोदयः बोधितवान् यत् कार्यस्य, कार्यकर्तृणां कार्यक्षेत्रस्य च वर्धनं कथं भवेत्। सः अग्रे उक्तवान् यत् नैर्यन्तरेण कार्यस्य समीक्षा करणीया। सङ्घटनं द्विधा वर्धते - विश्वासेन प्रवासेन च। कार्यवर्धनाय स्नेहबन्धः परमावश्यकः अस्ति। संस्कृतभारत्याः मूलकार्यम् अस्ति सम्भाषण-शिविरचालनम्। प्रबोधनवर्गः गुरुकुलसम्मेलनम् इत्यादिविषयेषु विस्तरेण चर्चा अभवत्। समापनसत्रे दायित्ववतां कार्यकर्तृणां कार्यविषये स्पष्टता कृता। तदनन्तरं नूतनदायित्वानां घोषणा जाता। अन्ते प्रान्तस्य न्यासस्य अध्यक्षेण श्रीमता डॉ रामनिवासमहोदयेन पाथेयं प्रदत्तम्। महोदयः बोधितवान् अस्माभिः अहर्निशं संस्कृतकार्यस्य चिन्तनं कृत्वा कटिबद्धाश्च भूत्वा कार्यं करणीयम्। उपवेशने अस्मिन् प्रान्तविभागजनपदस्तरस्य सर्वे दायित्ववन्तः कार्यकर्तारः उपस्थिताः अभवन्। कार्यक्रमस्य समापनं कल्याणमन्त्रेण अभवत्।

प्रधानमन्त्रिणा नरेंद्रमोदिना नवनिर्मितस्य हीरकमणि-

आभूषण- आपणस्य "डायमण्ड- बोर्स" इत्यस्य सूरतविमान- स्थानकस्य नूतन- समेकित- टर्मिनल- भवनस्य उद्घाटनं विहितम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- नरेश मलोटिया । प्रधानमन्त्रिणा नरेंद्रमोदिना सूरतविमान-स्थानकस्य नूतन- समेकित- टर्मिनल इति भवनस्य उद्घाटनं विहितम्। नूतन- टर्मिनल- भवनं स्वीय-चरमकाले द्वादशशतं यावत् अन्ताराज्यीय-यात्रिणां, षट्शतं यावत् अन्ताराष्ट्रीय- यात्रिणां च नियन्त्रणाय सुसज्जितमस्ति। नूतनं भवनं 'डबल- इन्सुलेटेड- रूफिंग- सिस्टम, रेन- वाटर- हार्वेस्टिंग, सौरविद्युत- संसाधनादिभिः विविधैः स्थायित्व-विशेषताभिः सुसज्जितं वर्तते। उन्नत- टर्मिनल- भवनस्य आर्कषकाग्रभागस्य उद्देश्यं सूरतनगरस्य "ररांदेर" क्षेत्रस्य प्राचीन- भवनानां समृद्ध- पारम्परिक- काष्ठ- सौंदर्याणां यात्र्यः स्वानुभवान् समृद्धं करिष्यन्ति। प्रधानमन्त्रिणा नरेंद्रमोदिना उक्तं यत् भारतम् अद्य सम्पूर्ण- विश्वे जायमानानां चर्चायाः केन्द्रे स्थितः वर्ततेः अपि च मेड-इन-इंडिया इति प्रभावि- प्रतीक- रूपेण प्रसिद्धं जातम्। गुजरातस्थितस्य सूरतनगरे नवनिर्मितस्य हीरकमणि- आभूषण- आपणस्य "डायमण्ड बोर्स" इत्यस्य उद्घाटनं कुर्वता तेन हीरकमणि- उद्योगपतिभिः निवेदनं कृतं यत् ते अनुकूल- परिस्थितेः अतिलाभ- पुरस्सरं भारतीय- रत्नाभूषण- क्षेत्रस्य विकासम् अग्रे सारयन्तु इति। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् 'डायमण्ड-बोर्स' इति परियोजना भारतस्य शक्तेः संकल्पस्य च प्रतीकः वर्तते। मोदिना उक्तं यत् भारतं हीरकमणि- कर्तने अस्य निर्याते च प्रमुखं स्थानं लप्स्यते। अपि च सम्प्रति रत्नाभूषणानां वैश्विक- निर्याते भारतस्य योगदानं अधुनापि न्यूनमेव वर्तते। तेनोक्तं यत् सूरत विमान- स्थानके नवनिर्मितेन टर्मिनल- इत्यनेन अस्य विमान- स्थानकस्य स्वरूपं अन्ताराष्ट्रीयं सञ्जातम्। अनेन सूरतनगरस्य हीरकमणये वस्त्र- उद्योगाय च लाभं भविष्यति। प्रधानमन्त्रिणा हीरकमणि- आभूषण- आपण- परियोजनां 'मोदी की गारंटी' इत्यस्य एकं उदाहरणम् उक्तम्। सहैव उक्तं यत् अनया योजनया सूरत- नगरं पञ्चविंशत्यधिकैकशतं देशैः सह संयुक्तो भविष्यति। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् केन्द्र- सर्वकारः आधारभूत- संरचनायाः अपि च अतिविकासस्य प्रति संकल्पितः

पहाड़ी गल्लां हिमसंस्कृतवार्ता:

शहरे गांव बी शहर बणाई त्या

इक दिन शहर चलेया देखणे गांव सुणिरा था तिने गांवां रा बड़ा नांव चलदे चलदे थक्की गया बैठी गया थले पर नींद आई गई तांजे मिली ठंडी पिपला री छांव

कदी सुतिरा नी था सारी सारी रात रहन्दा था जागदा सुतिरे सुतिरे जो नींद जे पई आई गई सौणे री नंद उठेया तांजे तां देखया चली री थी ठंडी ठंडी हवा गांवां री आवोहवा देखी कने रई गया दंग

उठेया फेरी चलदे चलदे देखे कई खेतर कने फाट कितेखा टिहग नाले डाल बड़े बड़े नजर नी औंदी थी बाट चलदे चलदे थक्की कने शहरा रा हुई गया बुरा हाल दिसया गांव औंदा सामणे तिसरे हत्था था सलंगा कने दरात

गांवे बोल्या कुणा तू किती जाणा पखला जेया लगयादा दसी दे अपणी तू पछयाण ईयां अगगे किता जो बदयादा शहरे बोल्या अऊं आ शहर अज्ज गांव देखणे र चल्या था पर तू कुण है सैजे इतनी बुड़का कने गल्ल करयादा

कुछ देर तू तू मैं मैं ते बाद दुई री हुई गई दोस्ती गांव लेई गया शहरा जो घरें खूब कित्या आदर सत्कार गांव था बड़ा भोला भाला मना रा साफ शहर था बाहरा ते बड़ा मीठा कन्ने अंदरा ते मक्कार

दूजे दिन गांव शहरा जो लई गया घुमाणे देखे कई मकान बन्द कई टहलने लगिरे कई थे वीरान शहरे पुछया किती गए इस गांवां रे माहणु नजर नी औंदे न बुड्डे न जवान घर बी पईरे उज्जड़ कने सुणसान

बोल्या गांव सयाणे चली गए एह ई हुण तिन्हांरी निशाणियां याद औंदे सारे कदी अंगणा च सुणदे थे बच्चे कहाणियां पायलां री झनकार कने बंगा री हुन्दी थी कदी छण छण सारी सारी रातीं सर्बीं गप्पां मारी बताणियां

फेरी चली गए घुमदे देखे बड़े बड़े खेत खलिहान स्वच्छ हवा शुद्ध वातावरण देखी कने शहर बड़ा हैरान ठंडा पानी बौड़ियां रा हरे भरे जंगल सारे खा एह सब देखी कने अंदर ई अंदर हुई गया परेशान

शहरा री नीत थी खोटी चलेया अपनी चाल शहरे गांव पटाया गांवां ते लई ली थोड़ी जेई जमीन मकान बणाणे लगी गया गांवां बिच देखदे ई देखदे दूजे दिन सदी लई तिने इक मशीन

तिसजो आई गया गांव पसंद लगया नवे नवे किस्से सुणाणे अपनियां गलां च गांवां जो लगेया फसाणे फसदा गया तिसरियां मिठियां मिठियां गलां बिच अपणा सब कुछ लगेया तिसजो लुटाणे

नौकरियां रे नावां पर जवाना जो शहर लेई गया जमीनां लई ली सारी बणाई ते मदान कंक्रीटा रे जंगल बनाई ते रुढाई ते सारे पुराने मकान डाल रूख नी रखया कोई बड्डी कने पाई ते बछाण गांव लगेया पछताने हुण मिटने लगेया तिसरा नांव न रई सै पीपल बड़ न रई कोई छांव बड़े बड़े बनी गए माल कने सडकां फ़लाईओवर बणी गया शहर कने उजड़ी गया गांव

गांव बचारा रोया गिड़गिड़ाया पर शहरा पर नी होया असर लगी गई गांवां जो शहरा री बुरी नजर मिली जुली कने रहन्दे थे जित्थी गांवां रे सारे हुण शहर च पड़ोसी बी हो तांबी अनी इक्की दूजे री खबर

रवींद्र कुमार शर्मा
घुमारवीं जिला
बिलासपुर हि प्र

